

af Øresund er Forholdene rent ud utaaelige. Havet er ellers hver Mands Eje, og den danske Borger behøver ikke at løse Næringsbevis for at være Fisker, men enhver dansk Mand har Lov til at fiske paa dansk Søterritorium, hvor han vil. Det er Hovedreglen. Fra gammel Tid har der eksisteret en Bestemmelse, der satte sig Spor i Christian V.s Lovregel om, at ikke blot Fiskerne havde Lov til at fiske, men at ogsaa under visse Betingelser den Landmand, der havde Jord ud til salt Vand, skulde have Lov til at tage alle de Aal; han kunde fange i sin Aalegaard. Aalegaarden var en af nedrammede Pæle bestaaende Ramme, hvortil blev knyttet Ruser med Arme, saaledes at Ejeren kunde gaa ud og ved Hjælp af en Ketser eller ved at hejse Ruserne op kunde røgte dem og tage ud af dem uden Anvendelse af Baad eller Skib. Den Gang ligesom nu har det været Vandreaal, der var Genstand for den Art Fiskeri. I den nordlige Del af Øresund fra Rungsted Nord paa til Kronborg vil vi dog se, at denne gamle Aalegaardsret slet ikke findes. Skønt der i vor Fiskerilovgivning, som jo ikke er saa gammel, idet den først daterer sig fra 5. April 1888, findes en Bestemmelse om, at Aalegaardsretten ikke kan skilles fra den tilstødende Grund, har der her i Øresund ikke været nogen Aalegaardsret. Man er her gaaet frem ad anden Vej. For Hundreder af Aar tilbage er Kysten og Vandet blevet inddelt i Stader, matrikulerede og skyldsatte Stader, til hvilke Adkomsten har været mere eller mindre god; men det var Krongods under Hørsholm og Kronborg, og Staderne blev givne som Fæstestader, saaledes at Adkomsten til disse Stader for Brugerne var temmelig urokkelig. Imidlertid blev der for en Snes Aar siden, da Stadejerne ikke kendte Omfanget af deres Berettigelse — og Omfanget af deres Berettigelse er jo og kan jo kun være den samme Berettigelse, som Aalegaardsjerne havde, nemlig til at fiske Vandreaal, men ikke til at lægge Beslag paa hele Søterritoriet ud for deres Ejendom —, af Opmaalingsfartøjet „Hauch” foretaget Maalinger og Pejlinger ved alle disse Stader, jeg tror, at der var 30, og de blev kortlagte, saaledes at deres Grænse blev lagt inde paa Land, og deres Bredde blev ogsaa

fastsat, men der blev ikke fastsat nogen Grænse mod Øst, der gaar Grænsen lige saa langt ud, som det danske Farvand er, ud til Territorialgrænsen. Der blev da ved Hørsholm Birk paastævnet en Sag angaaende disse Stader; Statskassen blev indstævnet, og Kammeradvokaten mødte. Men medens vi paa alle andre Punkter har klare Love, har vi set saa mange Gange, at naar Fiskerisager kommer frem, er Lovgivningen dels mangelfuld, dels uklar, og at de, der faar med saadanne Sager at gøre, ikke har gjort noget indgaaende Studium af disse Sager. Enden paa det — vistnok uden særlig Modstand fra Statsmagtens Side — blev da, at der blev givet Ejendomsdom for alle disse Stader.

Hvad var nu Resultatet af denne Ejendomsdom? Ja, det viste sig snart, ganske faa Aar efter. Før havde det været saaledes, at man i Staderne kun fiskede med Aaleruser eller med Bundgarn, og det var der ingen, der fandt paa at anke over, thi fra gammel Tid af havde disse Stadejere Adkomst til deres bestemte Stader. Disse havde Navne allesammen; og Ejerne havde Skøde paa dem eller i gamle Dage Fæstebrev, og der var ingen, der nægtede deres Ret til at sætte Bundgarn eller Aaleruser. Men en skønne Dag, da de havde faaet Ejendomsdom for det, sagde de: Nu er den Del af det danske Farvand herfra og ud til Midtstrømmen i Sundet halvvejs over til Sverige mit, her maa ikke andre fiske end jeg, og vil I fiske her, skal I bede mig om Tilladelse; nu har jeg i Øjeblikket ikke noget imod, at I fisker med Torskrokroge; men nogle af jer er begyndt at blive saa ugodelige, at I fisker Torsk med Ruser. Rigtignok var det Ruser med Masker saa store, at man kun kan fange Torsk med dem eller Rødspætter — de sidste er der nu ikke mange af —, men der var ikke Tale om at fange Aal, da de gaar igennem Maskerne. Men vi har dog set Eksempler paa, at disse Stadejere har anklaget frie Fiskere, der satte en saadan Torskeruse ud, og det endda paa et Tidspunkt, hvor der slet ingen Vandreaal var, og hvor ingen Bundgarn var ude, som kunde genere et eneste Menneske, og skønt det var Torskeruser, der var saa vide i Garnene, at ikke en eneste Aal kunde blive siddende i dem, naar vi undtager de store